

**Hodnotiaca správa o plnení Protikorupčného programu
Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky**

**Jún 2022
Bratislava**

1. Úvod

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „ÚNMS SR“ alebo „úrad“) vypracoval Protikorupčný program ÚNMS SR (ďalej len „PKP ÚNMS SR“) v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (ďalej len „uznesenie vlády SR č. 585/2018“), ktorým bola schválená Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (ďalej len „Protikorupčná politika SR“). PKP ÚNMS SR bol schválený v mesiaci august 2019 a aktualizovaný v mesiaci jún 2021. PKP ÚNMS SR je zverejnený na webovom sídle úradu.¹

PKP ÚNMS SR nadväzuje na schválenú Protikorupčnú politiku SR a pri jeho vypracovaní sa zohľadnili požiadavky STN ISO 37001: 2019² (ďalej len „norma“), ako aj poznatky získané v súvislosti s implementovaním systému manažérstva proti korupcii (ďalej len „SMPK“) v ÚNMS SR v rámci národného projektu *Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy*.

V rámci procesu implementácie SMPK úrad prijal Protikorupčnú politiku ÚNMS SR, ktorá je určená pre jeho zamestnancov, zmluvných partnerov, ako aj pre rezortné a spolupracujúce organizácie a je zverejnená na intranete úradu, v priestoroch úradu a na webovom sídle úradu.³ Jej účelom je vymedzenie hlavných zásad a postojov úradu v oblastiach predchádzania a boja proti korupcii v snahe zmenšiť, resp. eliminovať priestor a príležitosti pre korupciu vo všetkých oblastiach jeho pôsobnosti a podporovať tak dôveru zamestnancov, verejnosti i ostatných orgánov štátnej a verejnej správy k úradu.

2. Proces riadenia korupčných rizík

Do 15. marca 2021 bol proces riadenia korupčných rizík na úrade predmetom **interného riadiaceho aktu ÚNMS SR č. 59/2019 Rozhodnutie predsedu o riadení korupčných rizík v Úrade pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky** (ďalej len „Rozhodnutie predsedu o riadení korupčných rizík“), prijatého v roku 2019, kedy bol jednotlivými organizačnými útvarmi úradu vypracovaný katalóg korupčných rizík.

V nadväznosti na aktivity v oblasti integrácie SMPK a systému manažérstva kvality bol s účinnosťou od 15. marca 2021 prijatý **Dodatok č. 05 k internému riadiacemu aktu ÚNMS SR č. 53/2017 Rozhodnutie predsedu o riadení rizík na Úrade pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky** (ďalej len „Rozhodnutie predsedu o riadení rizík“), ktorým bolo zrušené Rozhodnutie predsedu o riadení korupčných rizík. Prijatým dodatkom sa stanovil jednotný postup riadenia rizík, vytvoril sa súhrnný katalóg rizík zahŕňajúci korupčné riziká, procesné riziká a riziká identifikované podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a mapa rizík sa včlenila do katalógu rizík. **Katalóg rizík úradu na rok 2022** bol schválený generálnou tajomníčkou služobného úradu v mesiaci marec 2022 a následne bol zaslaný na vedomie predsedníčke úradu a vnútornej audítorky. Katalóg rizík ÚNMS SR na rok 2022 je dostupný pre všetkých zamestnancov úradu na zdieľanom priečinku.

V úrade však doteraz nebolo identifikované žiadne korupčné riziko so stredným alebo vysokým stupňom významnosti, a to vzhľadom na aktuálne zavedené opatrenia v úrade.

¹ <https://www.unms.sk/stranka/388/protikorupcny-program/#protikorupcny-program-unms-sr>.

² STN ISO 37001: 2019. Systémy manažérstva proti korupcii. Požiadavky s usmernením na používanie.

³ <https://www.unms.sk/stranka/381/zavedene-systemy/>.

3. Vyhodnotenie plnenia protikorupčných opatrení

Korupčné riziko č. 1: Riziko ohrozenia ÚNMS SR v dôsledku uzatvárania nevýhodných zmluvných vzťahov a zvýhodňovania druhej strany v neprospech ÚNMS SR.

Opis korupčného rizika: Úprava zmluvných podmienok v prospech druhej zmluvnej strany za „odmenu“ a znevýhodnenie úradu v prospech druhej zmluvnej strany, vrátane možných sankcií a finančných strát.

Protikorupčné opatrenie č. 1	Zmenšovanie priestoru a príležitostí pre korupciu identifikovaním možných korupčných rizík pri uzatváraní zmluvných vzťahov
Cieľ protikorupčného opatrenia	Udržiavanie stupňa významnosti rizika zadaného v katalógu korupčných rizík v súvislosti s procesom uzatvárania zmluvných vzťahov.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Zavedenie osobitnej protikorupčnej doložky/prehlásenia zmluvného partnera do všetkých zmlúv alebo dohôd uzatvorených ÚNMS SR v súlade s prijatými pravidlami SMPK v ÚNMS SR.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	predseda úradu, podpredseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100 % uzatvorených zmlúv alebo dohôd obsahujúcich osobitnú protikorupčnú doložku, resp. prehlásenie zmluvného partnera o oboznámení sa s certifikovaným SMPK v ÚNMS SR.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Zvýšenie stupňa významnosti rizika a ohrozenie ÚNMS SR v oblasti zmluvných vzťahov.
Návrh nápravného opatrenia	Opätovné preškolenie zodpovedných zamestnancov v súvislosti so zavedenými protikorupčnými pravidlami.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 1:

Úrad prijal s účinnosťou od 20. marca 2020 **interný riadiaci akt ÚNMS SR č. 25/2020 Smernica o postupe pri náležitom posudzovaní dôveryhodnosti** (ďalej len „Smernica o posudzovaní dôveryhodnosti“), ktorého cieľom je zabezpečenie jednotného postupu organizačných útvarov úradu pri náležitom posudzovaní dôveryhodnosti vo vzťahu ku konkrétnym kategóriám partnerov vecného vzťahu, projektov a transakcií, a pri posudzovaní rizikovosti pracovných pozícií zamestnancov úradu v súlade s požiadavkami normy.

Na základe aktualizácie Smernice o posudzovaní dôveryhodnosti z decembra 2020 sa rozšíril okruh zákaziek, v prípade ktorých sa vykonáva náležité posudzovanie dôveryhodnosti o všetky zákazky s nízkou hodnotou, okrem zákaziek s využitím elektronického trhu. Súčasťou každej uzatvorenej zmluvy alebo dohody boli v závislosti od posúdenia zmluvného partnera osobitné protikorupčné ustanovenia vrátane protikorupčnej doložky, resp. vyhlásenie druhej zmluvnej strany o oboznámení sa s certifikovaným SMPK; obdobne boli protikorupčné ustanovenia vrátane protikorupčnej doložky, resp. vyhlásenie druhej zmluvnej strany o oboznámení sa s certifikovaným SMPK súčasťou zmlúv alebo dohôd, ktorých uzatvoreniu nepredchádzal proces verejného obstarávania a odberateľských zmlúv.

S účinnosťou od 4. mája 2021 bol prijatý Dodatok č. 02 k Smernici o posudzovaní dôveryhodnosti, ktorým sa aktualizoval formulár v prípade náležitého posudzovania dôveryhodnosti partnerov vecného vzťahu, a s účinnosťou od 1. októbra 2021 bol následne prijatý Dodatok č. 03 k Smernici o posudzovaní dôveryhodnosti, ktorým sa aktualizoval formulár v prípade posudzovania dôveryhodnosti partnerov vecného vzťahu a rozšíril sa okruh okruh partnerov vecného vzťahu, v prípade ktorých sa nevykonáva náležité posúdenie dôveryhodnosti.

V prípade, ak vecne príslušný organizačný útvar úradu posúdi partnera vecného vzťahu ako stredne alebo vysoko rizikového, prijme prostredníctvom protikorupčnej doložky v zmluve alebo dohode nasledovné opatrenia:

- a) partner vecného vzťahu sa v súvislosti s príslušným zmluvným vzťahom zaviazne, že bude predchádzať vzniku korupcie a
- b) zmluvný vzťah s partnerom vecného vzťahu bude možné ukončiť, ak sa preukáže, že sa partner vecného vzťahu dopustil korupcie.

V súlade s aktuálnym znením Smernice o posudzovaní dôveryhodnosti a interného riadiaceho aktu ÚNMS SR č. 24/2016 Smernica o postupe organizačných útvarov ÚNMS SR pri vypracovaní alebo prijímaní návrhov zmlúv, pri ukončovaní, evidovaní a uchovávaní zmlúv sú súčasťou každej zmluvy alebo dohody, ktorých uzatvoreniu predchádzal proces verejného obstarávania, v závislosti od posúdenia zmluvného partnera osobitné protikorupčné ustanovenia vrátane protikorupčnej doložky, resp. vyhlásenie druhej zmluvnej strany o oboznámení sa s certifikovaným SMPK; táto povinnosť sa nevzťahuje na zmluvy alebo dohody uzatvárané s partnermi vecného vzťahu, vo vzťahu ku ktorým sa nevykonáva náležité posúdenie dôveryhodnosti podľa Smernice o posudzovaní dôveryhodnosti.

Vyššie uvedené protikorupčné opatrenie bolo vzhľadom na zistenú nezgodu SMPK v rámci interného auditu SMPK vykonaného v roku 2021, ako aj počet uzatvorených zmlúv a údaje zverejnené v Centrálnom registri zmlúv vedenom Úradom vlády SR splnené na 94 %.

Korupčné riziko č. 2: Riziko ohrozenia dobrého mena ÚNMS SR možným korupčným správaním zamestnancov.

Opis korupčného rizika: Korupčné správanie zamestnancov vznikajúce pri plnení povinností (napr. ovplyvňovanie priebehu a výsledkov správnych konaní, ovplyvňovanie priebehu správneho konania pri ukladaní pokút).

Protikorupčné opatrenie č. 2.1	Eliminovanie možného korupčného správania zamestnancov ÚNMS SR
Cieľ protikorupčného opatrenia	Zmenšovanie priestoru pre korupčné správanie zamestnancov pri plnení služobných, resp. pracovných povinností.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Udržiavanie a zlepšovanie SMPK v ÚNMS SR podľa požiadaviek normy.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	predseda úradu, podpredseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	Úspešné preverenie SMPK v ÚNMS SR podľa požiadaviek normy prostredníctvom dozorových auditov SMPK.

Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne v rámci preskúmania stavu SMPK vrcholovým manažmentom ÚNMS SR.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Možné zväčšenie priestoru na korupciu.
Návrh nápravného opatrenia	Odstránenie nezhôd v stanovenom termíne.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 2.1:

Protikorupčné opatrenie bolo splnené v júni 2021, kedy na úrade v dňoch 21. a 22. júna 2021 prebiehal na vybraných organizačných útvaroch **prvý dozorný audit SMPK**, ktorého výsledkom bolo úspešné preverenie certifikovaného SMPK v úrade podľa požiadaviek normy.

Protikorupčné opatrenie č. 2.2	Zvyšovanie protikorupčného povedomia a aktivizovanie protikorupčného správania zamestnancov ÚNMS SR.
Cieľ protikorupčného opatrenia	Dodržiavanie protikorupčných pravidiel a etickej kultúry v ÚNMS SR a zvýšenie jeho kreditu v očiach verejnosti.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Zvyšovanie protikorupčného povedomia zamestnancov prostredníctvom protikorupčného vzdelávania. ÚNMS SR musí primerane a vhodne rozvíjať protikorupčné povedomie zamestnancov a poskytovať protikorupčnú odbornú prípravu.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	predseda úradu, podpredseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100% preškolených zamestnancov.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Korupčné správanie zamestnancov.
Návrh nápravného opatrenia	Vyvodenie osobnej zodpovednosti a vykonanie primeraných disciplinárnych opatrení v prípade porušenia protikorupčných pravidiel.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 2.2:

S účinnosťou od 20. marca 2020 prijal úrad interný riadiaci akt ÚNMS SR č. 24/2020 Protikorupčný kódex úradu, predmetom ktorého sú, okrem iného, pravidlá pre prijímanie darov či iných výhod v úrade. Všetci zamestnanci úradu sú povinní dodržiavať protikorupčné predpisy a pravidlá prijaté v úrade vrátane zásad Protikorupčnej politiky úradu, pričom porušenie protikorupčných predpisov a pravidiel zo strany zamestnanca úradu sa považuje za závažné porušenie služobnej alebo pracovnej disciplíny.

Podľa podčlánku 7.3 interného riadiaceho aktu ÚNMS SR č. 31/2020 Príručka systému manažérstva proti korupcii sú všetci zamestnanci úradu pravidelne vzdelávaní v súvislosti s dodržiavaním protikorupčných predpisov a pravidiel v úrade vrátane zásad Protikorupčnej

politiky úradu, pričom odborné vzdelávanie zamestnancov úradu zabezpečuje manažér SMPK v súčinnosti s osobným úradom. Každý zamestnanec úradu je tak povinný absolvovať odborné vzdelávanie najmenej raz ročne.

V mesiaci jún 2021 prebiehalo v úrade **povinné vzdelávanie všetkých zamestnancov** v súlade s požiadavkami normy prostredníctvom ich oboznámenia sa s Protikorupčným vzdelávacím programom úradu vrátane vyplnenia online testu.

Korupčné riziko č. 3: Výber vopred dohodnutého dodávateľa zákazky za „odmenu“ v procese verejného obstarávania.

Opis korupčného rizika: Ohrozenie kvality dodávaných produktov a služieb a možné finančné straty.

Protikorupčné opatrenie č. 3	Udržiavanie plne transparentného a nediskriminačného procesu verejného obstarávania z dôvodu zabezpečenia vhodných dodávateľov, ktorí budú spĺňať všetky zadefinované požiadavky
Cieľ protikorupčného opatrenia	Eliminovanie potenciálneho korupčného správania v procese verejného obstarávania a zachovávanie transparentnosti a nediskriminácie v procese zadávania zákaziek.
Formulácia protikorupčného opatrenia	Aplikovanie náležitého posúdenia dôveryhodnosti podľa čl. 8.2 normy pri všetkých zadávaných zákazkách.
Zodpovednosť za vykonanie opatrenia	predseda úradu, generálny tajomník služobného úradu, riaditelia odborov, vedúci oddelení a zamestnanec úradu zodpovedný za oblasť verejného obstarávania
Merateľný ukazovateľ úspechu vzhľadom na cieľ	100% posúdenie dôveryhodnosti dodávateľov.
Obdobie vykonávania opatrenia	Priebežná realizácia s vyhodnotením jedenkrát ročne.
Opis rizík vyplývajúcich z nevykonania opatrenia	Výber nevhodného dodávateľa.
Návrh nápravného opatrenia	Vykonanie interného auditu zameraného na pravidlá náležitého posudzovania dôveryhodnosti.

Plnenie Protikorupčného opatrenia č. 3:

V hodnotenom období vykonali vecne príslušné organizačné útvary náležité posudzovanie dôveryhodnosti v prípade všetkých zmluvných partnerov v súlade s prijatými protikorupčnými pravidlami SMPK, čo preukázali aj vykonané interné audity SMPK, počas ktorých nebola v tejto súvislosti zistená žiadna nehoda SMPK.

4. Záver

Táto Hodnotiaca správa o plnení PKP ÚNMS SR bola vypracovaná v súlade s úlohou B.4. uznesenia vlády SR č. 585/2018. Podkladom pre jej vypracovanie boli vykonané opatrenia a údaje za tento i predchádzajúci kalendárny rok, priebežne zhromažďované na úrovni jednotlivých organizačných útvarov úradu. Na základe vyhodnotenia získaných údajov možno konštatovať, že úrad priebežne plní opatrenia stanovené v PKP ÚNMS SR a napĺňa tak priority a ciele uvedené v PKP ÚNMS SR.